

# Transliteration–Telugu

Transliteration as per Modified Harvard-Kyoto (HK) Convention  
(including Telugu letters – Short e, Short o) -

a A i I u U  
R RR IR IRR  
e E ai o O au M (H or :)

(e – short | E – Long | o – short | O – Long)

k kh g gh n/G  
c ch j jh n/J (jn – as in jnAna)  
T Th D Dh N  
t th d dh n  
p ph b bh m  
y r l L v  
S sh s h

## idi samayamurA -chAyAnATa

In the kRti ‘idi samayamurA’ – rAga chAyAnATa (tALa Adi), SrI tyAgarAja asks Lord to keep His word of protecting him.

P idi samayamurA ina kula tilaka  
A <sup>1</sup>vidaLita kali durmada gaja gamana  
<sup>2</sup>modaTa palkinadi nijamuga jEya (idi)  
C <sup>3</sup>kali purushuDu nATakamunu kaTTa  
talacinADu SrI tyAgarAja nuta  
<sup>4</sup>khala matamul(a)nE yAgamulaku  
mEkaluga narula <sup>5</sup>jEsi nI daya jUDa (idi)

Gist

O Pride of Solar dynasty! O Lord who rent asunder the arrogance of kali purusha! O Lord with elephant-like gait! O Lord praised by this tyAgarAja!

Now is the time to fulfill what you said earlier.

kali purusha is contemplating to enact a drama by making men as (sacrificial) goats for the sacrificial oblations called base sects.

Now is the time to show Your mercy.

Word-by-word Meaning

P Now (idi) is the time (samayamurA) (to fulfill Your promise); O Pride (tilaka) (literally auspicious mark on forehead) of Solar (ina) dynasty (kula)!

A O Lord who rent asunder (vidaLita) the arrogance (dur-mada) of kali purusha! O Lord with elephant-like (gaja) gait (gamana)!

Now is the time to fulfill (nijamuga jEya) (literally make true) what you said (palkinadi) earlier (modaTa); O Pride of Solar dynasty!

C kali purusha (purushuDu) is contemplating (talacinADu) to enact a drama (nATakamunu kaTTa) by making (jEsi) men (narula) as (sacrificial) goats (mEkaluga) for the sacrificial oblations (yAgamulaku) called (anE) base (khala) sects (matamulu) (matamulanE);

O Lord (SrI) praised (nuta) by this tyAgarAja! Now is the time to show (jUDa) Your (nI) mercy (daya); O Pride of Solar dynasty!

Notes –

Variations –

<sup>5</sup> – jEsi nI – jEsunE. As the words ‘jEsi nI’ are appropriate in the context, the same has been adopted.

References -

<sup>1</sup> - vidaLita kali durmada – In this regard the following verses of SrImad-bhAgavataM – Book One – Chapter 17 are relevant –

<http://vedabase.net/sb/1/17/en>

abhy-arthitas-tadA tasmai sthAnAni kalayE dadau |  
dyUtaM pANaM striyaH sUnA yatrAdharmaS-catur-vidhaH ||  
punaS-ca yAcamAnAya jAtarUpam-adAt-prabhuH |  
tatO-(a)nRtaM madaM kAmaM rajO vairaM ca pancamaM ||  
amUni panca sthAnAni hy-adharma prabhavaH kaliH |  
auttarEyENa dattAni nyavasat tan-nidESa-kRt ||  
athaitAni na sEvatE babhUshuH purushaH kvacit |  
viSEshatO dharmas-IIIO rAjA loka-patir-guruH || 38 – 41 ||

“Thus entreated by kali, the King (parIkshit) then allocated to him the following (four) places – dice, wine, women, and shambles – the hotbeds of four vices (falsehood, intoxication, passion and cruelty).

On kali asking for more abodes, the mighty King assigned him gold (as the fifth abode). Thus he allotted to him falsehood, intoxication, passion and slaughter with animosity as the fifth.

In obedience to the King’s command, kali the progenitor of unrighteousness, occupied these five abodes assigned by parIkshit.

Hence a man seeking blessedness, especially a pious monarch, a leader of the people and a religious preceptor should never resort to these.”

<sup>2</sup> - modaTa palkinadi – When read in conjunction with ‘kali purusha’, SrI tyAgarAja probably refers to the statement of Lord kRshNa in SrImad- bhagavad-gItA, Chapter 4 –

yadA yadA hi dharmasya glAnir-bhavati bhArata |  
abhyutthAnam-adharmasya tadAtmaAnaM sRjAmy-ahaM ||  
paritrANaya sAdhUnAM vinASaya ca dush-kRtAM |  
dharmasamMsthApanArthaya samBhavAmi yugE yugE || (7, 8) ||

“Whenever, O Descendent of Bharata, there is decline of dharma, and rise of adharmas, then I body Myself forth.

For the protection of the good, for the destruction of the wicked, and for the establishment of dharma, I come into being in every age.” (Translation by Swami Swarupananda)

Comments -

<sup>3</sup> – kali purusha – Personification of kali yuga.

<sup>4</sup> – khala matamulanE yAgamulaku – When read in conjunction with anupallavi where ‘kali purusha’ is mentioned, SrI tyAgarAja means the pursuit of

such activities which lead to the abodes of kali purusha (dice, wine, women, and shambles and gold - falsehood, intoxication, passion, cruelty and animosity) as stated above.

But, in many kRtis, SrI tyAgarAja uses the word 'mata' to mean all such practices other than bhakti – particularly the path of vEdic karma performed in pursuit of Worldly enjoyments.

### Devanagari

- प. इदि समयमुरा इन कुल तिलक  
अ. विदळित कलि दुर्मद गज गमन  
मोदट पल्किनदि निजमुग जेय (इदि)  
च. कलि पुरुषुडु नाटकमुनु कट्ट  
तलचिनाडु श्री त्यागराज नुत  
खल मतमु(ल)ने यागमुलकु  
मेकलुग नरुल जेसि नी दय जूड (इदि)

### English with Special Characters

- pa. idi samayamurā ina kula tilaka  
a. vidalīta kali durmada gaja gamana  
modaṭa palkinadi nijamuga jēya (idi)  
ca. kali puruṣuḍu nāṭakamunu kaṭṭa  
talacināḍu śrī tyāgarāja nuta  
khala matamu(la)nē yāgamulaku  
mēkaluga narula jēsi nī daya jūḍa (idi)

### Telugu

- ప. ఇది సమయమురా ఇన కుల తిలక  
అ. విదళిత కలి దుర్మద గజ గమన  
మొదట పల్కినది నిజముగ జేయ (ఇది)  
చ. కలి పురుషుడు నాటకమును కట్ట  
తలచినాడు శ్రీ త్యాగరాజ నుత  
ఖల మతము(ల)నే యాగములకు  
మేకలుగ నరుల జేసి నీ దయ జూడ (ఇది)

## Tamil

- ப. இதி<sup>3</sup> ஸமயமுரா இன குல திலக  
அ. வித<sup>3</sup>ளித கலி து<sup>3</sup>ர்-மத<sup>3</sup> க<sup>3</sup>ஜ க<sup>3</sup>மன  
மொத<sup>3</sup>ட பல்கினதி<sup>3</sup> நிஜமுக<sup>3</sup> ஜேய (இதி<sup>3</sup>)  
ச. கலி புருஷு<sup>3</sup>டு<sup>3</sup> நாடகமுனு கட்ட  
தலசினாடு<sup>3</sup> ஸ்ரீ த்யாக<sup>3</sup>ராஜ நுத  
க<sup>2</sup>ல மதமு(ல)னே யாக<sup>3</sup>முலகு  
மேகலுக<sup>3</sup> நருல ஜேஸி நீ த<sup>3</sup>ய ஜு<sup>3</sup>ட<sup>3</sup> (இதி<sup>3</sup>)

இது தருணமய்யா, பரிதி குலத்திலகமே!

கலியின் வன்செருக்கினை யடக்கியவனே! களிறு நடையோனே!  
முன்பு பகன்றதனை மெய்ப்பிக்க

இது தருணமய்யா, பரிதி குலத்திலகமே!

இழிந்த மதங்களெனும் வேள்விகளுக்கு  
(பலி) ஆடுகளாக மனிதர்களைச் செய்து  
கலி புருடன் நாடகமிசைக்க எண்ணியுள்ளான்;  
தியாகராசனால் போற்றப் பெற்றோனே! நீ கருணை காட்ட  
இது தருணமய்யா, பரிதி குலத்திலகமே!

முன்பு பகன்றது - 'அறம் குலையும்போது, தீயோரை அழிப்பதற்கும், நல்லோரைக்  
காப்பதற்கும் நான் ஒவ்வொரு யுகத்திலும் அவதரிப்பேன்' என கீதையில் கண்ணன்  
கொடுத்த வாக்குறுதி.

இழிந்த மதங்கள் - கலி புருடன் உறையும் பொய்மை, மதுவருந்தல், காமம், கொடுமை  
மற்றும் பகைமை ஆகிய தீய செயல்களைக் குறிக்கும்

## Kannada

- ಪ. ಇದಿ ಸಮಯಮುರಾ ಇನ ಕುಲ ತಿಲಕ  
ಅ. ವಿದ್ಲಿತ ಕಲಿ ತು<sup>3</sup>ರ್-ಮத<sup>3</sup> ಕ<sup>3</sup>ஜ ಕ<sup>3</sup>ಮನ  
ಮೊದಟ ಪಲ್ಕಿನದಿ ನಿಜಮುಗ ಜೇಯ (ಇದಿ)  
ಚ. ಕಲಿ ಪುರುಷುಡು ನಾಟಕಮುನು ಕಟ್ಟ  
ತಲಚಿನಾಡು ಶ್ರೀ ತ್ಯಾಗ<sup>3</sup>ராಜ ನುತ  
ಖಲ ಮತಮು(ಲ)ನೇ ಯಾಗ<sup>3</sup>ಮುಲಕು  
ಮೇಕಲುಗ ನರುಲ ಜೇಸಿ ನೀ ದಯ ಜೂಡ (ಇದಿ)

## Malayalam

- ப. ஹரி ஸமயமுரா ஹ கல திலக  
ஊ. வித<sup>3</sup>ளித கலி து<sup>3</sup>ர்-மத<sup>3</sup> க<sup>3</sup>ஜ க<sup>3</sup>மன  
மொத<sup>3</sup>ட பல்கினதி<sup>3</sup> நிஜமுக<sup>3</sup> ஜேய (இதி<sup>3</sup>)

ച. കലി പൂരുഷുഡു നാടകമുനു കട്ട  
തലചിനാഡു ശ്രീ ത്യാഗരാജ നൂത  
ഖല മതമു(ല)നെ യാഗമൂലകു  
മേകലുഗ നരൂല ജേസി നീ ദയ ജൂഡ (ഇദി)

### **Assamese**

പ. ഇദി সময়മൂരാ ഇന കൂല തിലക  
അ. വിദലിത കലി দুർമദ ഗജ ഗമന  
മോദട പങ്കിനദി നിജമൂഗ ജേയ (ഇദി)  
ച. കലി പൂരുഷുഡു നാടകമൂനു കട്ട  
തലചിനാഡു ശ്രീ അഗരാജ നൂത  
ഖല മതമൂ(ല)നെ യാഗമൂലകു  
മേകലൂഗ നരൂല ജേസി നീ ദയ ജൂഡ (ഇദി)

### **Bengali**

പ. ഇദി সময়മൂരാ ഇന കൂല തിലക  
അ. വിദലിത കലി দুർമദ ഗജ ഗമന  
മോദട പങ്കിനദി നിജമൂഗ ജേയ (ഇദി)  
ച. കലി പൂരുഷുഡു നാടകമൂനു കട്ട  
തലചിനാഡു ശ്രീ അഗരാജ നൂത  
ഖല മതമൂ(ല)നെ യാഗമൂലകു  
മേകലൂഗ നരൂല ജേസി നീ ദയ ജൂഡ (ഇദി)

### **Gujarati**

പ. ള്ളി സമയമൂരാ ള്ളന കൂല തിലക  
അ. വിദലിത കലി দুർമദ ഗജ ഗമന  
മോദട പങ്കിനദി നിജമൂഗ ജേയ (ള്ളി)  
ച. കലി പൂരുഷുഡു നാടകമൂനു കട്ട  
തലചിനാഡു ശ്രീ ത്യാഗരാജ നൂത  
ഖല മതമൂ(ല)നെ യാഗമൂലകു  
മേകലൂഗ നരൂല ജേസി നീ ദയ ജൂഡ (ള്ളി)

## **Oriya**

- ପ. ଇଦି ସମୟମୁରା ଇନ କୁଲ ତିଲକ  
ଅ. ଓଦଳିତ କଲି ଦୁର୍ମଦ ଗଜ ଗମନ  
ମୋଦଟ ପଲ୍ଲିନଦି ନିଜମୁଗ ଜେୟ (ଇଦି)  
ଚ. କଲି ପୁରୁଷୁତୁ ନାଟକମୁନୁ କଇ  
ତଲଚିନାତୁ ଶ୍ରୀ ତ୍ୟାଗରାଜ ନୁତ  
ଖଲ ମତମୁ(ଲ)ନେ ଯାଗମୁଲକୁ  
ମେକଲୁଗ ନରୁଲ ଜେସି ନୀ ଦୟା ଜୁତ (ଇଦି)

## **Punjabi**

- ପ. ਇଦି ସମୟମୁରା ਇନ କୁଲ ତିଲକ  
ଅ. ਵਿଦଲିତ କଲି ଦୁର୍ମଦ ଗଜ ଗମନ  
ମୋଦଟ ପଲିକନଦି ନିଜମୁଗ ଜେୟ (ਇଦି)  
ଚ. କଲି ପୁରୁଷୁତୁ ନାଟକମୁନୁ କଇ  
ତଲଚିନାତୁ ଶ୍ରୀ ତ୍ୟାଗରାଜ ନୁତ  
ଖଲ ମତମୁ(ଲ)ନେ ଯାଗମୁଲକୁ  
ମେକଲୁଗ ନରୁଲ ଜେସି ନୀ ଦୟା ଜୁତ (ਇଦି)